

Gripeny už létají, tak hurá pro osmikolky?

27.října 2005 Milan Balabán

Tak gripeny nám létají. Na mlhu nad touto zakázkou jsme už zapomněli, takže je čas zkusit něco nového. Tím má být vyzbrojení armády kolovými transportéry v počtu 234 kusů v ceně ještě vyšší než gripeny - za 25 miliard korun. Poslanci se pozastavili nad tím, že podíl českého průmyslu by měl činit pouhých 20-25 procent.

Tento problém má dvě hlavní roviny. První je účast českých výrobců. Uvažovaný čtvrtinový podíl je diskriminující a degradující. Před rokem 1990 tehdejší ČSSR spolu s Polskem vyráběla kolové transportéry a dodávala je armádám Varšavské smlouvy. V průběhu devadesátých let vypracovali čeští inženýři v Přerově projekt kolového transportéru Zubr s velmi pokrokovým systémem pohonu, umožňujícím snížení konstrukční výšky vozidla a tím i snížení rizika zásahu. Toto vozidlo existuje sice pouze na papíře, ale výroba prototypu by byla možná velmi rychle a s minimálními náklady ve vztahu k velikosti zakázky. Podíl českého průmyslu by se mohl pohybovat okolo 60 procent. Nikdo v armádě si ale nedal tu práci porovnat parametry Zubra s parametry kandidátských strojů Pandur, Patria, Pirhana, které jsou definovány v tendru jako favorité. Jen pro zajímavost: výrobci této techniky jsou malé, neutrální státy Rakousko, Finsko, Švýcarsko.

Celý tendr je souborem otazníků. Jak je možné, že v době jeho vyhlášení není zpracována zadávací dokumentace pro projekt Přezbrojení Armády ČR obrněnými transportéry? Ta je nyní v přípravné fázi a „bude dokončena po ukončení období předkvalifikace“. Má to znamenat, že bude přizpůsobena některé nabídce?

Druhá velká otázka zní: Proč zrovna 234 osmikolových transportérů? Když neexistuje Projekt přezbrojení, neexistuje ani jeho vojensko-politická oponentura. Víme vůbec, v jakých situacích je budeme používat? Kolové transportéry jsou ideální pro hlídkovou službu v týlu. Zkušenosti z míst válečných střetů ukazují jako vhodnější techniku pásová vozidla. Možná i proto izraelská armáda odložila nákup několika set LOV Stryker a místo toho plánuje modernizaci několika set pásových M 113. Švédové si počínají obdobně. Nakoupili přebytečná pásová vozidla bývalé východoněmecké armády a nechali si je modernizovat u nás ve Šternberku.

My pro osmikolky nemáme v kritériích tendru ani zkušenosti z bojového nasazení.

Možná že po čase, stejně jako u gripenů, zjistíme, že jich stačí polovic.